

Esas No.	2016/21097
Karar No.	2016/29126
Tarihi:	26.12.2016

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK. /18,37

- **ALT İŞVERENİN TARAFI OLDUĞU TİS YÜRÜRLÜK SÜRESİ DOLMADAN ALT İŞVERENİN DEĞİŞMESİNİN TİS UYGULANMASINA ETKİLİ OLMADIĞI**
- **YENİ ALT İŞVERENE İŞYERİNİ DEVREDEN ALT İŞVERENİN SENDİKA AİDATI KESME YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN DEVİR TARİHİNE KADAR SÜRECEĞİ**

ÖZETİ inceleme konusu davada, toplu iş sözleşmesi sona ermeden alt işverenler arası işyeri devri nedeniyle, davalı alt işverenin yerini dava dışı bir başka alt işveren almaktadır. 6356 sayılı Kanun'un 37. maddesinin birinci fıkrasına göre "Toplu iş sözleşmesine taraf olan sendikanın tüzel kişiliğinin sona ermesi, faaliyetinin durdurulması, işçi sendikasının yetkiyi kaybetmesi ve toplu iş sözleşmesinin uygulandığı işyerlerinde işverenin veya işyerinin girdiği işkolunun değişmesi toplu iş sözleşmesini sona erdirmez."

Açıklanan maddi ve hukuki olgulara göre, alt işverenin aidat borcundan sorumluluğu devir tarihine kadardır. Alt işverenler arası işyeri devrinin gerçekleştiği tarihten sonraki aidat borçlarından ise devralan alt işveren sorumludur. Nitekim, aidatın ücretten kesilen bir tutar olduğu hususu da dikkate alındığında, devreden işveren açısından devir tarihinden sonra ücret ödeme borcundan söz edilemeyeceğinden aidat kesme yükümlülüğünden de bahsedilemez.

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkili sendika ile ... Bakanlığına bağlı ... Devlet Hastanesi işyerinde hizmet alım ihalesi ile faaliyet gösteren...Ltd. Şti. - ...Metal Tic. Ltd. Şti. -...Tic. Ltd. Şti. İş ortaklığı arasında ... Kurulunun 13.12.2011 tarihli kararı ile 15.07.2011 tarihinden geçerli 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesinin karara bağlandığını, ikinci toplu iş sözleşmesinin ise yine aynı şekilde...Tem. Tic. Ltd. Şti. ile müvekkili sendika arasında ... Kurulunun 08.11.2013 tarihli kararı ile 15.07.2013 tarihinden geçerli iki yıl süreli olarak karara bağlandığını, toplu iş sözleşmelerinin 12. maddesinde üyelik aidatlarının ne zaman ve nasıl gönderileceğinin düzenlendiğini ve ödeme tarihinin açıkça belirlendiğini, işyerinde çalışan üyeler ile ilgili tüm bildirimlerin sözleşmenin imzalanmasından sonra hem ... Bakanlığına hem de davalı şirketlere yapıldığını, bildirimlere üye listesinin eklendiğini ve hesap numarası belirtilerek aidatların yatırılmasının istenildiğini, yazılan yazılara rağmen asıl işveren ve alt işveren tarafından aidat kesintilerinin yapılmadığını ve sendikanın hesabına yatırılmadığını, zamanında ödenmeyen aidat üyelik aidatlarının 6356 sayılı Kanun'un 18. maddesi gereğince en yüksek işletme kredisi faizi ile birlikte ödenmesini gerektiğini ileri sürerek 20.05.2013 ilâ dava tarihi arasındaki dönem yönünden sendika aidat alacaklarının temerrüt tarihinden itibaren en yüksek işletme kredisi faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalılar davanın reddine karar verilmesini talep etmişlerdir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, davalılar temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Dava, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 18. maddesi kapsamında, sendika üyelik ve dayanışma aidat alacaklarının tahsili istemine ilişkindir. 6356 sayılı Kanun'un 18. maddesinin ikinci fıkrasına göre "Üyelik ve dayanışma aidatları, yetkili işçi sendikasının işverene yazılı başvurusu üzerine, işçinin ücretinden kesilmek suretiyle ilgili sendikaya ödenir." Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre de "Yukarıdaki hükümlere göre ödenmesi gereken aidatı kesmeyen veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili işçi sendikasına ödemeyen işveren, bildirim şartı aranmaksızın aidat miktarını bankalarca işletme kredilerine uygulanan en yüksek faiziyle birlikte ödemekle yükümlüdür."

Hukukumuzda, sendika aidat alacaklarının tahsili yöntemi bakımından kaynakta kesinti olarak ifade edilebilecek "check off" sistemi benimsenmiştir. Buna göre, üyelik ve dayanışma aidatları işveren tarafından işçi ücretlerinden kesilerek belirli bir süre içinde sendikaya devredilmektedir(... İş Hukuku Toplu İş İlişkileri,...., Mayıs 2013, s.206; ... Sendika Hukuku, 2014, s.161).

Belirtilen kanuni düzenlemeye göre de, bir işyerinde veya işletmede toplu iş sözleşmesi yapmak için yetki belgesi alan işçi sendikasının, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini ve sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını işverene bildirmesi ve bu listeye göre üyelik aidatının kesilmesini ve sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Aksi halde işverenin yükümlülüğünden söz edilemez(... s.207).

Dosya içeriğinden, ... Kurulunun 13.12.2011 tarihli kararı ile davacı sendika ileLtd. Şti.- ...Metal...Tic. Ltd. Şti. - Paşaoğlu...Tic. Ltd. Şti. iş ortaklığı arasında 15.07.2011 ilâ 14.07.2013 tarihleri arasında yürürlük süreli toplu iş sözleşmesinin karara bağlandığı,

yine ... Kurulunun 08.11.2013 tarihli kararı ile davacı sendika ile...Tem...Tic. Ltd. Şti. arasında 15.07.2013 ilâ 14.07.2015 tarihleri arasında yürürlük süreli toplu iş sözleşmesinin karara bağlandığı anlaşılmaktadır.

Bu genel açıklamalar ışığında temyiz itirazlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

1-Mahkemece, yazılı şekilde davanın kabulüne karar verilmiş ise de, yapılan araştırma eksik ve hüküm kurmaya yeterli bulunmamaktadır.

Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, işverenin aidat kesintisi yapma ve ödeme borcundan söz edilebilmesi için, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini ve bu listeye göre aidatın kesilmesini ve sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Bu anlamda olmak üzere, sendika tarafından her alt işverene ayrı ayrı bildirim tebliği şart olduğu gibi, aidat kesinti yükümlülüğünün de bildirim ile başlayacağı gözetilmelidir.

Bu itibarla, mahkemece, aidat kesinti talep yazılarına dair gerekli araştırma yapılmalı, bu hususta taraf delilleri toplanmalı, kesinti talep yazılarının tebliğ edildiğinin anlaşılması durumunda kapsadığı işçiler ayrıntılı olarak tespit edilmeli, bu doğrultuda aidat kesinti yükümlülüğünün kapsamı duraksamaya yer vermeyecek şekilde tespit edildikten sonra oluşacak sonuçta göre karar verilmelidir. Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır.

2-Dosya içeriğinden, toplu iş sözleşmelerinin yürürlükte bulunduğu işyerinin, ... Devlet Hastanesinde alt işveren şirketler tarafından hizmet alımı yolu ile faaliyet gösterilen işyeri olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, ihale süresinin bitimi ile alt işverenlerin değiştiği ve işçilerin yeni alt işveren nezdinde çalışmaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu cümleden olarak, inceleme konusu davada, toplu iş sözleşmesi sona ermeden alt işverenler arası işyeri devri nedeniyle, davalı alt işverenin yerini dava dışı bir başka alt işveren almaktadır.

6356 sayılı Kanun'un 37. maddesinin birinci fıkrasına göre "Toplu iş sözleşmesine taraf olan sendikanın tüzel kişiliğinin sona ermesi, faaliyetinin durdurulması, işçi sendikasının yetkiyi kaybetmesi ve toplu iş sözleşmesinin uygulandığı işyerlerinde işverenin veya işyerinin girdiği işkolunun değişmesi toplu iş sözleşmesini sona erdirmez."

Açıklanan maddi ve hukuki olgulara göre, alt işverenin aidat borcundan sorumluluğu devir tarihine kadardır. Alt işverenler arası işyeri devrinin gerçekleştiği tarihten sonraki aidat borçlarından ise devralan alt işveren sorumludur. Nitekim, aidatın ücretten kesilen bir tutar olduğu hususu da dikkate alındığında, devreden işveren açısından devir tarihinden sonra ücret ödeme borcundan söz edilemeyeceğinden aidat kesme yükümlüğünden de bahsedilemez.

Bu açıklamalar karşısında belirtmek gerekir ki, toplu iş sözleşmelerinin yürürlük tarihlerine göre aidat alacaklarının hesaplandığı bilirkişi raporu hükme esas alınabilecek nitelikte değildir. Bu anlamda olmak üzere, mahkemece, tüm hizmet alım sözleşmeleri eksiksiz olarak dosya kapsamına dahil edilmeli ve işveren sıfatı gözetilerek sorumluluk belirlenmelidir. Anılan hususlar nazara alınmaksızın eksik inceleme ile verilen karar isabetsizdir.

3-Son olarak belirtmek gerekir ki, işçi listeleri ve bireysel aidat kesinti miktarlarının gösterilmediği bilirkişi raporu denetime elverişli olmadığından, rapor bu yönden de hükme esas alınabilecek nitelikte değildir. Mahkemece, tüm ücret bordroları eksiksiz olarak dosya kapsamına dahil edilmeli ve denetime elverişli rapor alınarak sonuca gidilmelidir. Eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 26.12.2016 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.